

50 nejlepších tuningových nástrojů

Více rychlosti a nové funkce zadarmo. Náš megabalík programů **ZVÝŠÍ VÝKON** vašeho počítače jak v případě systému Windows XP, tak v případě Windows Vista.

MARKUS HERMANNSDORFER

Minimum práce, maximální užitek: na Chip DVD jsme pro vás přichystali 50 nejlepších nástrojů, díky kterým budou vaše Windows rychlejší, stabilnější a systém celkově bezpečnější. Stačí nástroje použít podle našeho návodu, a pak už si jen můžete užívat práce na počítači. Tuning samotného systému mnoho výkonu navíc nepřinese. Proto budeme při zvyšování výkonu optimalizovat i pevný disk, základní desku, internetové připojení a další příslušenství. Většina představených programů funguje automaticky, zbytek se dočtete v tomto článku.

Rychlá a trojdimenzionální XP ►

Nástroje: RocketDock, WinFlip, Yod'm 3D

Vlastní lišta, více plochy a 3D desktop – to jsou vlastnosti typické pro Linux nebo Vista. Stejného komfortu si ale můžete užít i ve Windows XP. Jediným předpokladem je alespoň trochu výkonný počítač, jehož grafická karta si poradí s DirectX 9. Nastavení moderního desktopu bude trvat jen několik minut.

Nejprve spusťte z Chip DVD instalaci programu RocketDock. Instalace i ovládání

jsou v češtině, takže byste neměli narazit na žádný problém. Po spuštění programu se v horní části obrazovky zobrazí průhledná lišta se základními ikonami pro ovládání Windows. Pokud nad lištou přejedete myší, jednotlivé ikony se zvětšují – vypadá to moc hezky a efektně. RocketDock však nabízí i další funkce. Klikněte na tlačítko »Nastavení doku«, které je označeno symbolem kladiva. Zde zatrhněte položku »Spustit při startu« a dále »Minimalizovat všechna okna do Docku«. Minimalizujete-li nyní jakékoliv okno, neskončí vedle tlačítka Start, ale ve formě ikony se přidá do zobrazené lišty. Nevyhovuje-li vám umístění v horní části obrazovky, zvolte v nastavení »Pozice« a v části »Pozice na obrazovce« vyberte »Dole«. Poté bude lišta zobrazena vedle tlačítka Start ve Windows.

Chcete-li systému přidat Flip3D, který je známý z Visty, zkopírujte si z Chip DVD na pevný disk v počítači adresář winflip a pak

spusťte soubor WinFlip.exe. Program se nemusí nijak instalovat. Stisknete-li poté klávesy [Win]+[Tab], zobrazí se 3D řazení oken jako ve Vistě. Po spuštění se v SystemTray zobrazí nová ikona s názvem WinFlip. Klikněte na ni pravým tlačítkem myši a zvolte »Language | Česky«. Poté ve stejném menu zvolte »Nastavení | Jiná nastavení« a zde klikněte na tlačítko »Spouštěč automaticky«. Tak budete mít 3D okna k dispozici při každém spuštění systému.

Náš tip: Aplikaci lze ovládat i myší. Bez držení jakéhokoliv tlačítka nakreslete myší na obrazovce malé kolečko. Tím se spustí 3D přehled oken. Kolečkem na myši pak můžete měnit okna.

Našemu 3D desktopu ale ještě něco chybí. Z Chip DVD proto spusťte soubor Yod'm3d.exe a vyberte místo na disku, kam se má program rozbalit. Poté spusťte soubor Yodm3D.exe. V SystemTray se zobrazí ikona programu Yod'm 3D. Klikněte na ni

WinFlip: I v XP je možné zobrazit okna 3D jako ve Vista.

pravým tlačítkem myši a zvolte »Options«. Přejděte k záložce »Language« a z nabízeného výběru zvolte »Czech«. V nastavení si pak můžete zvolit ještě další parametry; program je však optimálně nastaven, proto stačí kliknout na »OK«. Pokud nyní na klávesnici stisknete [Win]+[Shift] a šipku ukazující doleva nebo doprava, zobrazí se 3D kostka, jejíž rotaci můžete ovládat právě šipkami. Každá stěna kostky zobrazuje jeden nezávislý desktop, na kterém můžete mít otevřena vlastní okna a pomocí klávesové zkratky mezi nimi přepínat. Všechny programy navíc fungují dohromady a hezky se doplňují, ve výsledku proto získáte velmi efektní 3D operační systém.

Rychlejší surfování s Firefoxem ▶

Nástroj: **Fasterfox**

Také internetové připojení lze do jisté míry vylepšit – tedy v případě, že používáte oblíbený prohlížeč Firefox. Jak přimět „lišku“ k maximální rychlosti?

Používáte-li Firefox 2, otevřete v něm soubor fasterfox-2.0.0-fx.xpi z Chip DVD. Tím se spustí instalace tohoto rozšíření. Instalace proběhne standardním způsobem, nakonec se musí Firefox restartovat. Poté ve Firefoxu zvolte »Nástroje | Správce doplňků« a u doplňku Fasterfox klikněte na »Možnosti«. Na záložce »Předvolby« zvolte profil »Turbo«. Tím zajistíte nejrychlejší surfování ve Firefoxu. Dále přejděte k záložce »Fasterfox« a zatrhněte volbu »Povolit vylepšené předzpracování«. Díky tomu bude Fasterfox dopředu načítat odkazy na stránce. Pokud na ně později kliknete, okamžitě se zobrazí. Už se totiž nebudou muset stahovat z internetu, ale jen se zobrazí z disku, což je mnohem rychlejší. Zajímá-li vás, jak dlouho se jednotlivé stránky načítají, zatrhněte volbu »Povolit stopky stahování stránek«. Vpravo dole se pak vždy zobrazí, za jak dlouho se stránka na internetu načítala.

Jestliže používáte Firefox 3, máte prozatím smůlu. Na internetu jsou sice různé neoficiální modifikace, nám ale nefungovaly.

Rozšíření Internet Exploreru ▶

Nástroje: **FlashGet, Avant Browser**

Microsoftský browser je daleko těžkopádnější než Firefox. Přesto lze tento prohlížeč dovybavit užitečnými funkcemi a zrychlit stahování velkých souborů.

Rychlejší stahování zajistí nástroj FlashGet. Při instalaci se tento nástroj připojí do Internet Exploreru. Jakmile pak začnete stahovat jakýkoliv soubor, okamžitě se zobrazí FlashGet a zajistí komfortní stažení. Poradí si se všemi nástrahami, na které lze při stahování narazit, což Internet Explorer nezvlá-

dá. Programu není cizí ani paralelní stahování, takže ve výsledku stáhnete velké soubory rychleji.

Ačkoliv je FlashGet opravdu výborný, má i svá negativa. Ta se naštěstí projevují jen při instalaci programu, kdy se chce do počítače vpašovat eMule nebo Google Toolbar. Pokud však budete čist instalací průvodce podrobně, můžete instalaci těchto nežádoucích programů zabránit.

Rozšířit funkce Internet Exploreru lze také nainstalováním prohlížeče Avant Browser, který používá engine Internet Exploreru, ale přidává celou řadu nových funkcí, jež starším verzím Exploreru chyběly. Nechybí surfování v záložkách, ovládání prohlížeče gesty myši, čtečka RSS/Atom atd. Tyto funkce nabídl Internet Explorer až ve verzi 7.

Surfování bez reklam ▶

Nástroj: **IE7Pro**

Flashové animace, vyskakovací okna, spyware – to všechno může surfování značně zneprzyjemnit. Těchto „nezvaných hostů“ vás dokáže zbavit IE7Pro určený pro Internet Explorer. Navíc naučí Internet Explorer poslouchat příkazy vytvořené pomocí gest myši.

Před instalací IE7Pro z Chip DVD zavřete Internet Explorer. Po dokončení instalace se Explorer zase automaticky otevře a zobrazí se stránka výrobce produktu, která je dokonce v českém jazyce. Zde si mimo jiné můžete přečíst příručku k programu, tu už ale bohužel jen v angličtině. Zvolíte-li »Nástroje | IE7Pro Preferences«, můžete dále upravovat možnosti programu. Klikněte na »Blokování reklam« a zatrhněte položku »Povolit blokování reklam«. Tím se navždy zbavíte různých otravných reklam, které se na webu vyskytují.

Chcete-li surfovat rychleji, jako to umí Firefox s rozšířením Fasterfox, klikněte na »Urychlovač IE« a zatrhněte volbu »Povolit rozšířené předběžné načítání«. IE7Pro bude dopředu načítat odkazy na vámi prohlížených stránkách a tím významně urychlí surfování. Jen pozor na traffic připojení. Protože se stahují všechny odkazy, bude přenos dat několikanásobně větší.

Po kliknutí na »Uživatelské skripty« můžete také využít několik předpřipravených skriptů pro Gmail, YouTube, MySpace nebo Google, které přidají zajímavé funkce nebo různá usnadnění.

Bleskový harddisk ▶

Nástroje: **Auslogics Disk Defrag, CCleaner**

Trvá-li spuštění programu celou věčnost, bude na vině pomalý harddisk. Odstraňte proto datový odpad, aby harddisk šlapal za-

NAJDETE NA CHIP DVD

Nejnovější nástroje

TUNING XP A VISTY

- 1 **Wise Registry Cleaner Pro** ▶ čištění registrů
- 2 **X-Setup Pro** ▶ tweakování Windows
- 3 **Registry System Wizard** ▶ čištění registrů
- 4 **EnhanceMyVista Free** ▶ zrychlení Visty
- 5 **Dexpot** ▶ až 20 desktopů
- 6 **RocketDock** ▶ lišta ve stylu Mac OS X
- 7 **Autostart-Manager** ▶ správa programů spouštějících se s Windows
- 8 **Crystal XP** ▶ průhledná okna v XP
- 9 **Yod'm 3D** ▶ správa více desktopů
- 10 **WinFlip** ▶ 3D desktop z Visty do XP

SUPERRYCHLÝ INTERNET

- 11 **FlashGet** ▶ rychlé stahování souborů
- 12 **DSL manager** ▶ měření připojení a statistiky
- 13 **Spacetime 3D-Browser** ▶ 3D web
- 14 **Mouse Gestures** ▶ rychlejší navigace ve Firefoxu
- 15 **Fasterfox** ▶ zrychluje surfování ve Firefoxu
- 16 **Orbit Downloader** ▶ stahování velkých souborů
- 17 **Avant Browser** ▶ nadstavba Internet Exploreru
- 18 **AutoDialUp** ▶ po resetu počítače se sám připojí k internetu
- 19 **IE7Pro** ▶ rozšíření pro Internet Explorer
- 20 **FileZilla** ▶ FTP klient

VÍCE SÍLY PRO HARDWARE

- 21 **Crystal CPUID** ▶ zvyšuje multiplikátor procesorů AMD
- 22 **ATI Tool** ▶ přetaktování grafické karty
- 23 **8rddavcore** ▶ zvyšuje frekvenci základní desky
- 24 **WCPUID** ▶ čte data z procesoru
- 25 **ClockGen** ▶ přetaktování Pentii a Athlonů
- 26 **SpedFan** ▶ regulace větráků
- 27 **PC Wizard 2008** ▶ analýza systému
- 28 **CPUCool** ▶ regulace napětí, frekvence a kontrola teploty
- 29 **CPU-Z** ▶ výpis informací o hardwaru
- 30 **AMD OverDrive** ▶ optimalizace základních desek s čipsety AMD

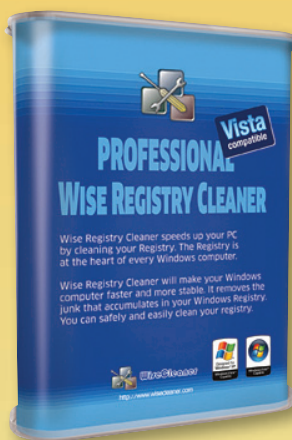
LEPŠÍ PROGRAMY

- 31 **UpdateStar** ▶ udržuje aplikace aktuální
- 32 **PDF-Xchange Viewer** ▶ jednoduché úpravy PDF
- 33 **Smarttools Tuning Assistant** ▶ optimalizace Wordu
- 34 **Unplugged** ▶ přes 100 efektů pro Photoshop
- 35 **Personal Software Inspector** ▶ hledá mezery v programech
- 36 **Lightning** ▶ kalendář do Thunderbirdu
- 37 **Notepad++ Portable** ▶ čtení PDF
- 38 **Miro** ▶ televize bez tuneru
- 39 **Click&Clean** ▶ rozšíření CCleaneru
- 40 **Pidgin** ▶ rychlý IM s podporou ICQ

PEVNÝ DISK A RYCHLÉ SPOUŠTĚNÍ

- 41 **Drive Fitness Test** ▶ hledá chyby na disku
- 42 **DiskMem** ▶ informace o úložném prostoru
- 43 **Auslogics Disk Defrag** ▶ defragmentace pevného disku
- 44 **Ccleaner** ▶ čistí harddisk
- 45 **HDD Speed Test** ▶ benchmark pevného disku
- 46 **SilentDrive** ▶ tichý chod pevného disku
- 47 **HDD Health** ▶ zobrazuje kondici disku
- 48 **Disk Investigator** ▶ kontrola jednotlivých sektorů
- 49 **Crystal DiskInfo** ▶ zobrazuje informace o pevném disku
- 50 **HD Tach** ▶ benchmark pevného disku

Plná verze: Program Professional Wise Registry Cleaner vyčistí registry ve Vistě i v XP. Jeho plnou verzi najdete na Chip DVD.

▶ **NA DVD:** Programy k tomuto článku najdete na DVD pod indexem **50 NÁSTROJŮ**.

se plnou rychlostí, a používáte-li starý souborový formát FAT32, nezapomeňte harddisk defragmentovat.

Začneme úklidem disku. Použijeme osvědčený program CCleaner, jenž dokonale smaže veškeré soubory, které jsou pro systémem přítěží. Pokud jej ještě nemáte nainstalovaný, najdete jej na Chip DVD. Úklid disku rozhodně nepodceňujte. Programy jsou schopné generovat stovky megabajtů každý týden. Úklid proto provádějte aspoň jednou měsíčně.

Defragmentaci disku nemá cenu provádět se souborovým systémem NTFS. Poměr užítka a spotřebovaného času by byl zanedbatelný. U starších souborových systémů se však defragmentace vyplatí. Z Chip DVD spusťte instalaci programu Auslogics Disk Defrag. Po instalaci se program spustí a přivítá vás průvodce. Klikněte na »Next«, a o nic dalšího se nemusíte starat. Rozběhne se proces, který provede defragmentaci disku. Je třeba počítat s tím, že defragmentace trvá opravdu dlouho, proto ji raději nechte běžet přes noc.

Bez ztráty dat ▶

Nástroj: CrystalDiskInfo

Harddisk se jen málokdy pokazí z minuty na minutu. Většinou se několik týdnů až měsíců dopředu začnou objevovat příznaky, na základě kterých lze vysledovat blížící se konec disku. Proto se vyplatí tyto příznaky sledovat a předejít tak ztrátě dat.

Skvěle to zvládne program CrystalDiskInfo, který z harddisku načítá informace SMART (Self Monitoring, Analysis and Reporting Technology) a kontroluje jeho kondici. Program umí vypsat veškeré informace o disku – jak je připojený, jakou má kapacitu, kolikrát byl spuštěn, kolik hodin je již v provozu a další obvyklé informace, jako je třeba teplota. Výhodou je, že se program nemusí instalovat, stačí jej zkopírovat z Chip DVD. Volbou »Functions | Startup« zajistíte, že se program bude spouštět při startu systému. Nezapomeňte také sledovat řádek »Health Status«, abyste věděli, v jaké kondici se váš disk nachází.

Tuning mainboardu pro profesionály ▶

Nástroj: CPU-Z, ClockGen

V případě slabého hardwaru nepomůže žádný tuning Windows. Je potřeba zvýšit výkon hardwaru. Zkušenosti uživatelé počítačů si zvyšují frekvenci procesoru, takt sběrnice i výkon GPU. Samozřejmě že tyto pokusy neprovádějí bez zálohování, to by bylo příliš riskantní. Rovněž je třeba počítat s tím, že výrazné přetaktování hardwaru snižuje jeho životnost.

Ještě než se do přetaktování pustíte, doporučujeme nasbírat co nejvíce informací o hardwaru, který máte v počítači nainstalovaný. Nejlépe k tomu poslouží program CPU-Z, který najdete na Chip DVD. Obzvláště výkonný je tento nástroj v oblasti CPU a základní desky. Zobrazí detailní informace o procesoru a především hodnotu multiplikátoru, která je důležitá při přetaktování. Také informace o verzi BIOS jsou užitečné. Z CPU-Z si opište všechny informace, především o taktu procesoru, sběrnice atp. Pokud se při přetaktování něco nepovede, budete přesně vědět, jaké hodnoty je třeba nastavit, aby se počítač vrátil do původního stavu.

V dalším kroku se podívejte na webové stránky výrobce vaší základní desky. Spousta výrobců nabízí v sekci »Download« programy, které jsou přímo určeny k přetaktování. Pokud takový program nenajdete, sáhněte na DVD po aplikaci ClockGen. Tento univerzální přetaktovávací nástroj si rozumí s velkým množstvím základních desek.

V tomto nástroji nejprve klikněte na »PPL Setup«. Zobrazí se nové okno. S trochou štěstí ClockGen automaticky rozpozná typ desky a správně nastaví generátor. Pokud ne, vraťte se zpět do programu CPU-Z a podívejte se na model vaší základní desky. Pak do Googlu zadejte »ppl model vaší desky« a zkuste najít PPL hodnotu této základní desky. Pro naši desku Asus P5B jsme našli »CY28551«.

Po správném výběru klikněte na »Read Clocks« a dále na »Apply Selection«. Toto okno pak zavřete a klikněte na »PPL Control«. Pokud vše klaplo, uvidíte několik hodin, kte-

ré zobrazují frekvence CPU, FSB, RAM, AGP, PCI, případně ještě další frekvence, které vaše základní deska podporuje. Pohybem jezdice nebo jezdců můžete měnit zobrazené frekvence. Na hodinách pak okamžitě vidíte zvolenou frekvenci. Zkuste ji zvýšit přibližně o 5%, klikněte na »Apply Selection«, restartujte počítač a vyzkoušejte, zda běží normálně. Pokud nepadá a aplikace fungují, zkuste zvýšit výkon ještě o dalších 3–5%.

Aktuální aplikace ▶

Nástroj: UpdateStar

Staré programy se stávají pro chod systému nebezpečnými. Kvůli neuzavřeným mezerám jsou dokonalou líhň pro viry a hackery vpuští do počítače bez vašeho vědomí. UpdateStar zajistí, že všechny aplikace v počítači budou aktualizované.

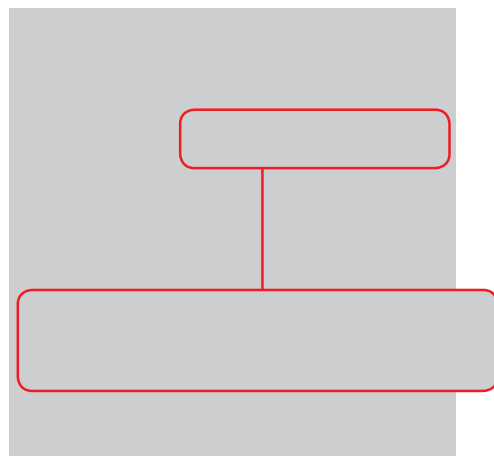
Po nainstalování si UpdateStar zkontroluje, které programy máte v počítači nainstalované. Jeho databáze je famózní: podporuje přibližně 80 000 freewarových, sharewarových i komerčních programů. Jakmile program najde nějakou zastaralou aplikaci, nabídne stažení nejnovější verze, která neobsahuje žádné bezpečnostní mezery, nebo jich má aspoň mnohem méně.

Uzavření bezpečnostních mezer ▶

Nástroj: Personal Software Inspector

Na první pohled vypadá Secunia PSI stejně jako UpdateStar. Tento program je však specialista na bezpečnost. Kontroluje verze nainstalovaných programů a porovnává je se záznamy na serveru Secunia. Zde se nachází databanka, která uchovává informace o konkrétních bezpečnostních problémech nainstalovaných aplikací. Ne každá

stará aplikace totiž může být pro systém nebezpečná. PSI vyhodnotí, jaké je zabezpečení počítače z hlediska nainstalovaných programů. Náš počítač dostal ohodnocení 85%. To znamená, že plných 15% nainstalovaných programů obsahuje bezpečnostní mezery, a systém je tedy potenciálně nepadnutelný.

Hardcore tuning: Nástrojem ClockGen můžete frekvenci zvýšit velmi razantně. Raději ale postupujte po krůčcích.

Po nainstalování a spuštění proběhne scan a zobrazí se výsledky. Abyste svůj systém učinili bezpečným, přejděte k záložce »Insecure« a podívejte se, které aplikace nejsou zabezpečeny. U nezabezpečené aplikace klikněte na »+« a dozvíte se další podrobnosti. Nakonec klikněte na »Download Solution«, abyste stáhli zabezpečenou verzi.

Pokud takto ošetříte veškeré nezabezpečené aplikace, bude váš systém opět v bezpečí před hackery, trojskými koňmi i dalšími škůdci. 🇨🇵

AUTOR@CHIP.CZ